

УДК 338.2

Н. В. Ткаленко,
к.т.н., доцент**ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ
ТРАНСКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ
НА МАТЕРІАЛАХ ЄВРОРЕГІОНУ «ДНІПРО»**

Розглянуто сутність поняття транскордонної території та теорії регіоналізму Європейського Союзу. Визначено основні позитивні і негативні тенденції діяльності євро регіону «Дніпро». На прикладі євро регіону «Дніпро» запропоновано сформувати модель інформаційного простору транскордонних територій.

Рассмотрена сущность понятия трансграничной территории и теории регионализма Европейского Союза. Определены основные позитивные и негативные тенденции в деятельности евро региона «Днепр». На примере евро региона «Днепр» предложено сформировать модель информационного пространства трансграничных территорий.

The essence of the cross-border concept and the theory of European regionalism were considered. The basic positive and negative trends of Euro-region «Dnepr» were determined. The information model of cross-border territory was offered on the example of European Region «Dnepr».

Ключові слова: *транскордонна територія, регіон, ефективність, інформаційна система, база даних, проект, співробітництво.*

Актуальність теми дослідження. Міжрегіональне і прикордонне співробітництво практично у всіх світових країнах є важливим інструментом здійснення зовнішньої політики. Основна мета співробітництва полягає у досягненні взаємного економічного росту, розвитку зв'язків між економічними, науковими, культурними інституціями регіонів. Транскордонне співробітництво дозволяє оперативно вирішувати прикордонні проблеми, створювати гнучкі господарські структури з метою залучення зовнішніх інвестицій, розвитку туризму, розширення співробітництва в соціальній сфері. Сьогодні стає зрозумілим, що система регулювання прикордонного і міжрегіонального співробітництва повинна будуватися на відповідній нормативно-правовій базі. Створення такої бази можливо лише при умові розробки єдиної інформаційної системи.

Постановка проблеми. Сучасні міжнародні відносини характеризуються інтенсивними інтеграційними процесами, серед яких важливу роль відіграє транскордонне, регіональне та міжрегіональне співробітництво. Транскордонне співробітництво, як елемент державної політики, сьогодні займає достатньо важливе місце, як в системі пріоритетів соціально-економічного розвитку, так і в напрямку європейської інтеграції України.

Специфіка функціонування транскордонного регіону полягає у тому, що для забезпечення його цілісності як територіальної системи необхідна координація діяльності окремих прикордонних територій, яка забезпечується через транскордонне співробітництво. Транскордонне співробітництво стало чинником, який сприяє соціальній рівності та суспільному діалогу, інструментом для розвитку всіх секторів прикордонної місцевої та регіональної влади в Європі.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Аналіз останніх досліджень. Британський дослідник М. Кітінг звертає увагу на важливі відмінності у відносинах між регіонами, глобальним ринком, політичними режимами і державою у традиційних формах і формах глобалізації територіального управління. У традиційних формах вони опосередковані державою. Регіони представляють політичну опору держав і урядів і представлені в державній політиці. Натомість держава надає підтримку і субсидії. Цей взаємний обмін був порушений глобалізацією, європейською інтеграцією і розвитком ринку. Регіони стають новими просторами побудови політики як системи дії і самостійних учасників глобального світу. Держави позбавляються своєї посередницької монополії, тоді як регіони розвивають прямі зв'язки з глобальним ринком. Положення регіонів на міжнародному ринку залежить не від політичних каналів представництва, а від їх конкурентних переваг та вміння їх використовувати (рис. 1).

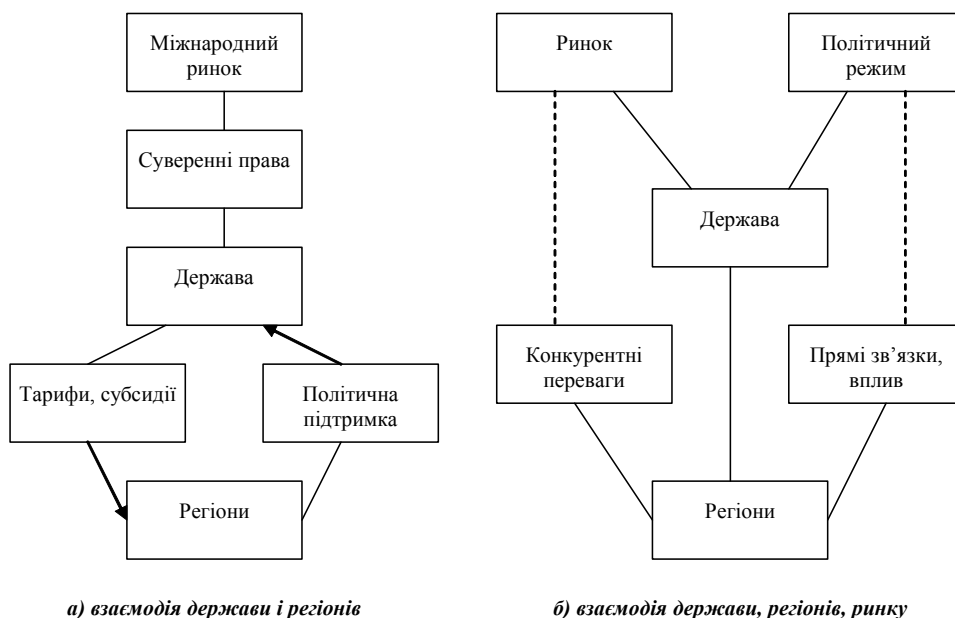

Рис. 1. Взаємодія держави, регіонів і ринку

Політичні режими розглядаються як засоби функціонування державної влади. Вони характеризуються ступенем політичної свободи, методами здійснення політичної влади. Правовим статусом особистості в країні і т. д.

Регіоналізм існує в різних економічних, культурних і політичних формах. Регіони не є самодостатніми суспільствами, це відкриті, часткові соціальні системи, функціонально пов'язані з іншими рівнями влади і управління. Регіони можуть мати істотний вплив на діяльність держав, а поява сильних регіонів змінює співвідношення влади і впливу в державі.

Єврорегіон (англ. *Euroregion*) – європейська форма міжнародної інтеграції, заснована на тісній співпраці двох або декількох територіальних утворень, розташованих у прикордонних районах держав Європи, що є сусідами.

Формування єврорегіону дозволяє його учасникам створювати спільні економічні структури, розвивати прикордонну торгівлю, реалізовувати різні проекти в галузі туризму, екології, спорту і культури. У межах єврорегіону

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

практично усуваються митні бар'єри і перешкоди для переміщення робочої сили.

Концепція єврорегіонів є наслідком політики Європейського союзу, спрямованої на децентралізацію політичної і економічної влади, створення своєрідних екстериторіальних утворень.

У контексті євроінтеграції міжрегіональні угруповання перетворюються на центри співпраці, включаючи зовнішній периметр меж Союзу. У другій половині 80-х рр. XX ст. ЄС розробляє першу програму для сприяння прикордонній співпраці регіонів, що мають загальні межі, – INTERREG-I, яка діяла з 1990 по 1993 р. INTERREG-II (1994-1999), додатково орієнтованої на розвиток транснаціональних енергетичних мереж і транснаціональну співпрацю у сфері регіонального планування і розвитку. Програма INTERREG-III (2000-2006) орієнтована на прикордонну, транснаціональну і міжрегіональну співпрацю. Її підрозділ «INTERREG-III B» – «транснаціональна співпраця» – охоплює території держав, що безпосередньо граничать з ЄС, а також ряд територій у басейнах Атлантичного й Індійського океанів.

Початок сучасного переходу від «Європи держав до Європи регіонів» було покладено у кінці 60-х рр. XX ст. з метою пошуку нових форм взаємодії. Спочатку вони організаційно оформилися на північному Заході Європи – найбільш густонаселеній і промислово розвиненій території зі схожими проблемами і потребами населення. Базовим прийнято вважати сформоване в 1976 р. бельгійсько-нідерландсько-германське територіальне утворення «Маас-Рейн», що отримало в 1991 р. статус «Співтовариства міжнародної трансграничної співпраці».

У 2002 р. у Європі налічувалося близько 130 прикордонних і трансграничних регіонів, а також 14 крупних міжрегіональних об'єднань. 90 єврорегіонів були членами Асоціації європейських прикордонних регіонів (AEBR). З 1985 діє Асамблея європейських регіонів (Assembly of European Regions, AER), що також бере участь в координації діяльності єврорегіональних утворень.

Єврорегіони можуть створюватися: в межах Євросоюзу; державами, що входять і не входять у Євросоюз та за межами Євросоюзу. Тобто, фактично, в останніх 2 випадках, створення єврорегіонів призводить до розширення інтеграційної концепції Європейського союзу за рахунок залучення до кооперації нових територій. Перший єврорегіон з'явився на кордоні Німеччини і Нідерландів у 1958 році під назвою EUREGIO. Надалі єврорегіони стали поширюватися по всій Європі.

До найбільш відомих сучасних єврорегіонів відносяться:

– Adriatic – включає території Албанії, Боснії і Герцеговини, Хорватії, Італії, Чорногорії і Словенії (створений в 2006);

– Euroregio Bayerischer Wald – Böhmerwald/Sumava – Німеччина, Австрія, Чехія (1994);

– Belasica – Болгарія, Греція, Македонія (2003);

– Dobrava – Чехія і Польща (2001);

– Elbe – Labe – Чехія і Німеччина (1992);

– Meuse – Rhin – Бельгія, Німеччина, Нідерланди (1976);

– Pomerania – Данія, Німеччина, Польща, Швеція (1995);

– Silesia – Чехія, Польща (1998);

– Tatras – Польща, Словаччина (1994);

– TriRhena – Німеччина, Франція, Швейцарія (1995);

– West Pannonia – Австрія, Угорщина (1998).

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

В світовій практиці прийнято поділяти єврорегіони на три основні типи:
1) єврорегіони, що не мають правового статусу («робочі» співтовариства, співтовариства інтересів);

2) єврорегіони, засновані на приватному праві;

3) єврорегіони, засновані на публічному праві.

Більшість створених єврорегіонів у Центральній і Східній Європі відносяться до першого типу і є форумами для неформального обміну інформацією і консультацій.

Постановка завдання статті полягає в обґрунтуванні доцільності створення єдиного інформаційного простору транскордонних територій на прикладі Прикордонного Співтовариства єврорегіону «Дніпро».

Викладення основного матеріалу. Горизонтальна інтеграція може розглядатися як економічний, а вертикальна - як політичний вимір, причому усі взаємодії мають спільну мету: подолання державних кордонів як бар'єрів для співпраці в соціальній, економічній, технологічній, логістичній, екологічній і культурній сферах. Мотивація міжрегіональної співпраці виникає із загальних проблем і інтересів, а сама співпраця дозволяє повніше використовувати потенціал кожного регіону-учасника. У разі співпраці віддалених регіонів до вищезгаданих мотивів можуть додаватися також групові інтереси як національних, так і європейських інститутів.

Основні транскордонні території Росії, Білорусії і України представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Транскордонні території України, Росії і Білорусії

Транскордонна територія	Склад регіону	Мета створення	Дата створення
1	2	3	4
Єврорегіон «Неман»	5 районів Калінінградської області (Росія), Гродненська область (Білорусія), Подляське воєводство (Польща), Вільнюський, Алітуський і Мар'ямпольський повіти (Литва)	Реалізація інвестиційних і інноваційних проектів	1997
Єврорегіон «Балтика»	Калінінградська область (Росія), округ Круноберг, Кальмар и Блекінге (Швеція), округ Борнхольм (Данія), Поморське і Вармінсько-Мазурське воєводства (Польща), Клайпедський округ (Литва), «Регіон планування берегової території Балтійського моря» (Латвія)	Реалізація інвестиційних і інноваційних проектів	1998
Єврорегіон «Слобожанщина»	Белгородська область (Росія), Харківська область (Україна)	Реалізація інвестиційних і інноваційних проектів	2003
Єврорегіон «Карелія»	Республіка Карелія (Росія), регіональні союзи Північної Пох'янми, Кайнуу та Північної Карелії (Фінляндія)	Створення сприятливих умов для торговельних взаємозв'язків, розвиток лісного господарства і створення спільних підприємств	1998

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
Єврорегіон «Сауле»	Німанський та Славський райони, м. Славськ (Калінінградської області), Елгавський район (Латвія), Таурагський і Шауляйський уїзд (Литва), Лен-нов Сконе і Сьодерманланд (Швеція)	Сприяння спільним транскордонним проектам економічного розвитку у сферах промисловості, сільського, лісового господарства, промисловості, транспорту, зв'язку, обміну «ноу-хау»	1999
Єврорегіон «Дніпро»	<u>Брянська область (Росія), Гомельська область (Білорусія) і Чернігівська область (Україна)</u>	Забезпечення випереджального інноваційного розвитку областей за рахунок реалізації спільних інноваційно-інвестиційних проектів, поглиблення виробничої кооперації, створення спільних підприємств	2003
Єврорегіон «Ярославна»	Курська область (Росія) і Сумська область (Україна)	Реалізація інвестиційних і інноваційних проектів	2007

На сучасному етапі співпраця Білорусії з Україною базується на 9 міждержавних угодах, більш ніж 70-ти міжурядових угодах і 100 міжвідомчих документах. Після розпаду СРСР відносини прикордонних територій (Чернігівської та Гомельської областей) ново створених держав здійснювались «за інерцією» на ґрунті зв'язків, які утворилися в рамках радянського простору. Лише в 2002 році було укладено Угоду про взаємовигідну економічну співпрацю між Чернігівською областю України, Гомельською областю Білорусії, Брянською областю Росії. У наступному році ці регіони підписують Угоду про створення Прикордонного Співтовариства єврорегіон «Дніпро». Згідно з Уставом дана структура була створена з метою розвитку співпраці прикордонних територій за такими напрямками:

- всебічний економічний розвиток;
- регіональне планування;
- комунікації, транспорт, зв'язок;
- освіта, охорона здоров'я, спорт, туризм;
- охорона і поліпшення навколишнього середовища;
- ліквідація надзвичайних ситуацій, стихійних лих і їх наслідків;
- сприяння розширенню контактів між населенням прикордонних територій, розвитку співробітництва між установами та організаціями, а також суб'єктами господарської діяльності [2].

Керівними органами Єврорегіону є Рада Прикордонного Співтовариства, Президія та Секретаріат (рис. 2).

Рада є найвищим органом, її склад сформовано з 10 представників, делегованих з кожної зі сторін: Чернігівської, Брянської, Гомельської областей.

Разом з міждержавними угодами укладено цілу низку угод між окремими районами Чернігівської і Гомельської областей (табл. 2) [1].

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

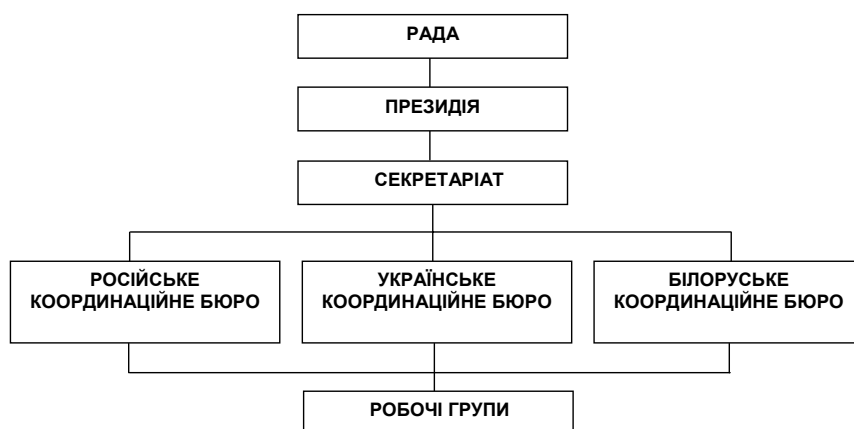

Рис. 2. Структура керівних органів Єврорегіону «Дніпро»

Таблиця 2

**Адміністративні території,
що уклали угоди про економічну та культурну співпрацю**

Адміністративна територія		Дата підписання угоди
Чернігівська область	Гомельська область	
Куликівська районна державна адміністрація (РДА)	Чечерський районний виконавчий комітет (РВК)	21.08.2006
Городнянська РДА	Добрушинський РВК	03.06.2008
Корюківська РДА	Ветювський РВК	30.08.2008
Ніжинська РДА	Корм'янський РВК	01.12.2008
Щорська РДА	Добрушський РВК	11.10.2008
Сосницька РДА	Петриківський РВК	15.01.2008

Безпосередні економічні відносини між двома регіонами на даному етапі зведено лише до торговельних угод і характеризуються низьким рівнем ефективності інших форм співпраці (рис. 3) [3].

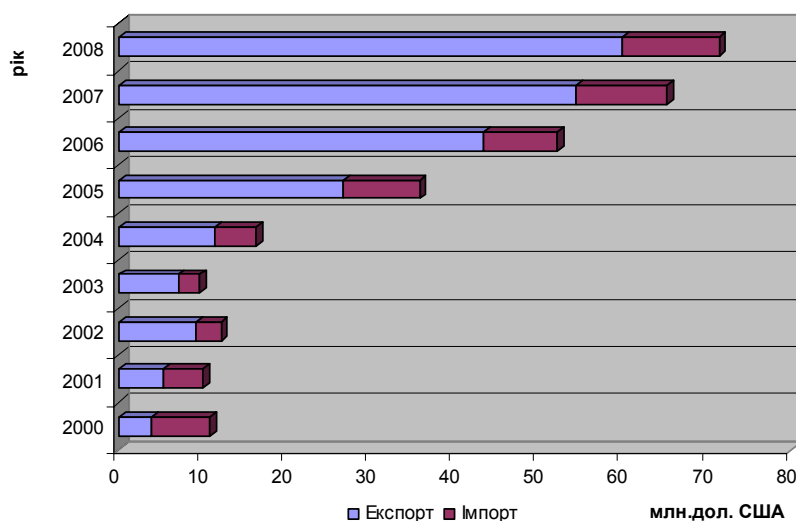

Рис. 3. Структура зовнішньої торгівлі Чернігівської обл. з Республікою Білорусь [4]

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Тенденція перевищення експорту над імпортом Чернігівської області зумовлена насамперед відносно низькими цінами на продукцію регіону і підвищеним рівнем доходів білоруського бізнесу і громадян. З іншого боку, структура зовнішньої торгівлі Гомельської області з Україною так само характеризується позитивними тенденціями (рис. 4) [5].

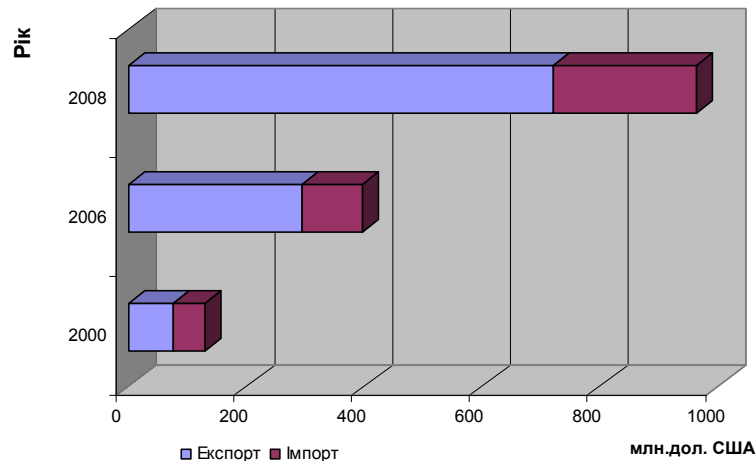

Рис. 4. Структура зовнішньої торгівлі Гомельської області з Україною [4]

Підписання угоди про створення Прикордонного Співтовариства євро-регіон «Дніпро» повинно було вивести економічні відносини прикордонних територій України, Росії і Білорусі на якісно новий рівень. Єврорегіон представляв собою додатковий транскордонний інструмент, основним завданням якого було поглиблення співпраці в економічному розвитку прикордонних територій, освіті, охороні здоров'я, туризмі, транспортній галузі, комунікаціях. За період існування єврорегіону «Дніпро» з 2003 року більшість часу було присвячено розробці інституціональних механізмів співпраці.

З метою подальшої інтеграції України в Європейську спільноту було прийняте рішення про вступ єврорегіону «Дніпро» на повноправних умовах в Асоціацію Європейських Прикордонних регіонів. Основними завданнями Асоціації є:

- розширення «Центру європейських прикордонних і транскордонних регіонів»;
- реалізація програм і проектів, формування замовлень, розподіл фінансів;
- проведення заходів з транскордонних проблем;
- організація і проведення спільних акцій і т. д.

У грудні 2003 року єврорегіон «Дніпро» був прийнятий до Асоціації Європейських прикордонних Регіонів (АЄПР). Перевагами членства в Асоціації є, перш за все, підвищення престижу єврорегіону, залучення консультативної, методичної допомоги до організації його діяльності та в перспективі – фінансування проектів.

На цей час Співтовариство має статус спостерігача Асоціації. Повноправне членство в АЄПР стримується новим для пострадянського простору форматом транскордонної співпраці, коли серед членів єврорегіону відсутні регіони країн-учасниць ЄС.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Виходячи з цього, головними напрямками подальшого співробітництва єврорегіону «Дніпро» з АЄПР визначено:

- активне включення представників Співтовариства до участі у заходах, здійснюваних АЄПР (щорічні конференції, генеральні асамблеї, засідання Секретаріату тощо);
- включення області в програми, що фінансуються Асоціацією;
- розвиток співробітництва з євро регіонами-членами АЄПР;
- отримання консультативно-методичної допомоги від Генерального Секретаріату АЄПР, єврорегіонів-членів Асоціації, стажування співробітників виконавчих органів єврорегіону «Дніпро» в єврорегіонах-членах АЄПР;
- інформування членів та керівництва Асоціації щодо цілей, завдань, методів роботи, досягнень Єврорегіону «Дніпро» з метою отримання статусу повноправного члена АЄПР.

Необхідно врахувати той факт, що Гомельська область, як прилеглий регіон співробітництва ввійшла у програму транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна.

На особливу увагу заслуговують протиріччя інтересів регіонів-учасниць. Так, наприклад, Білорусь виділяє як основний пріоритет розвитку нарощування експортного потенціалу країни. Відповідно при співпраці Гомельської області в рамках транскордонної території даний регіон буде лобювати інтереси власної країни і блокувати імпорт продукції з Чернігівської і Брянської областей.

Обмежуючим фактором надходження білоруських інвестицій в Україну є незначна підприємницька, інвестиційна діяльність, недостатня кількість українських банків у Білорусі. Росія, Україна і Білорусь є конкурентами на ринках збуту продукції, використанні транснаціональних магістралей і т. ін.

На жаль, співпраця в регіоні «Дніпро» обмежилась лише проведенням конференцій, круглих столів, культурно-просвітницьких заходів. За період існування транскордонної території не було реалізовано жодного інноваційного проекту. Як показав досвід роботи єврорегіону «Дніпро», велике значення для стабільного та динамічного розвитку Співтовариства має інформаційний супровід.

Узагальнюючи результати проведеної роботи, можна виділити такі основні досягнення єврорегіону «Дніпро»:

- у короткий термін сформовані керівні органи єврорегіону «Дніпро», до складу яких увійшли представники влади, бізнесу, громадськості, науковці;
- єврорегіон «Дніпро» став членом Асоціації Європейських Прикордонних Регіонів зі статусом спостерігача;
- налагоджені тісні контакти з рядом міжнародних організацій та фондів, зокрема, фондом «Євразія», представництвом ОБСЄ в Україні, Інститутом ЄвроРегіо Україна;
- відкрито взаємні представництва Чернігівської та Гомельської областей, налагоджено їх роботу;
- проводиться інформування громадськості щодо діяльності Єврорегіону «Дніпро»;
- проведено роботу з навчання та залучення до транскордонного співробітництва представників міст та районів області [4].

Виходячи із сьогоденної ситуації, до перспектив діяльності в рамках Єврорегіону «Дніпро» слід віднести:

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

- внесення змін до статутних документів Співтовариства;
- реалізація плану роботи на 2010-2011 роки;
- вирішення питань щодо співробітництва в рамках платформ Східного партнерства та програми Польща-Білорусь-Україна;
- формування транскордонних кластерів;
- активнішого співробітництва громадських організацій, в т. ч. молодіжних;
- широке залучення підприємств та організацій до участі в єврорегіональному співробітництві [4].

На наш погляд, для активізації співробітництва в рамках даного Товариства необхідно створити єдиний інформаційний простір. Така модель базується на створенні єдиного інформаційного освітнього середовища, електронної комерції та бізнесу, бази потенційних інноваційно-інвестиційних проектів та джерел їх можливого фінансування. Створення єдиної інформаційної бази може бути здійснено в декілька етапів (рис. 5).

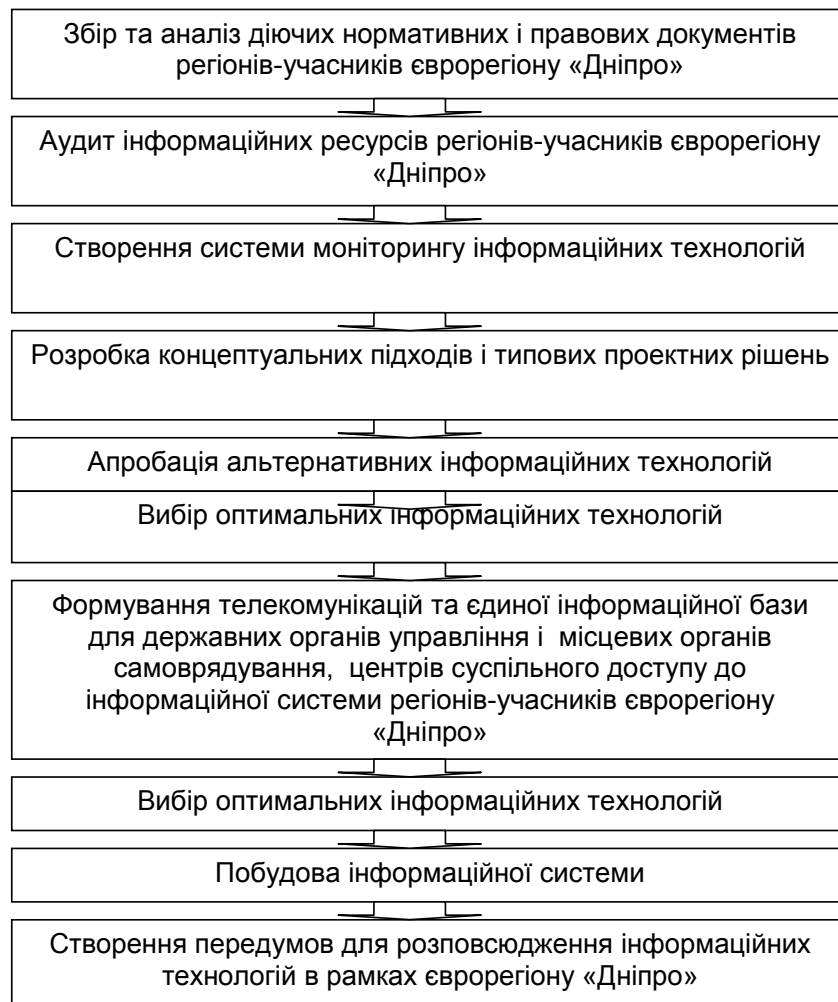

Рис. 5. Етапи створення інформаційного простору євро регіону «Дніпро»

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Широке інформування громадськості, поширення інформації про його діяльність не тільки сприяє створенню його позитивного іміджу, але й дозволяє виявляти та залучати до транскордонної співпраці нові організації та установи, які цього прагнуть.

Побудова інформаційної системи повинна спиратися на концептуальні вимоги потенційних користувачів, нормативні бази країн, регіони яких утворюють єврорегіон «Дніпро» – України, Росії, Білорусії (рис. 6).

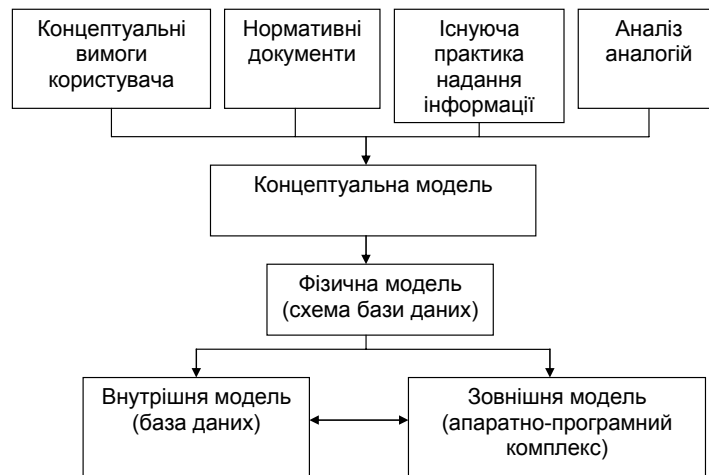

Рис. 6. Побудова інформаційної системи

Формальну модель інформаційної системи території транскордонного співробітництва можна представити наступним чином:

$$Y=f(p_i)\{M_i*N_i*L_i\}*K_i*T_i, \quad (1)$$

де

p_i – характеристика потенційних проектів, що плануються для реалізації на транскордонній території;

M_i – проекти регіонального розвитку територій-учасниць;

N_i – освітні проекти територій-учасниць;

L_i – законодавчі бази країн територій-учасниць;

K_i – фактори зовнішнього впливу;

T_i – часові характеристики.

Існування єдиного інформаційного простору надасть можливість створити базу потенційних проектів, які представляють інтерес для інвесторів регіонів-учасників транскордонної території. Головна мета такої бази даних полягає в систематизації та представленні перспективних взаємовигідних проектів для всіх сторін єврорегіону. Інформація про проекти повинна надаватися у вигляді попередніх техніко-економічних обґрунтувань.

Співпраця Чернігівської, Гомельської та Брянської областей у рамках транскордонної території «Дніпро» може бути взаємовигідною і високо ефективною. Прикладом такої співпраці може стати спільне підприємство «Гомель-Брянськ-Авторемонт», створене на базі Брянського авторемонтного заводу № 2 в 1997 році. Разом з Гомельським авторемонтним заводом було організовано ремонт пасажирських автобусів «Ікарус», «ЛАЗ-695», кузовів «ЛАЗ-677». Спільне підприємство дозволило суттєво зменшити витрати

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

транспортних підприємств регіону на ремонтні роботи. Білоруська сторона в цьому проєкті надала обладнання для виготовлення основних комплектуючих і запчастин (рис. 7).

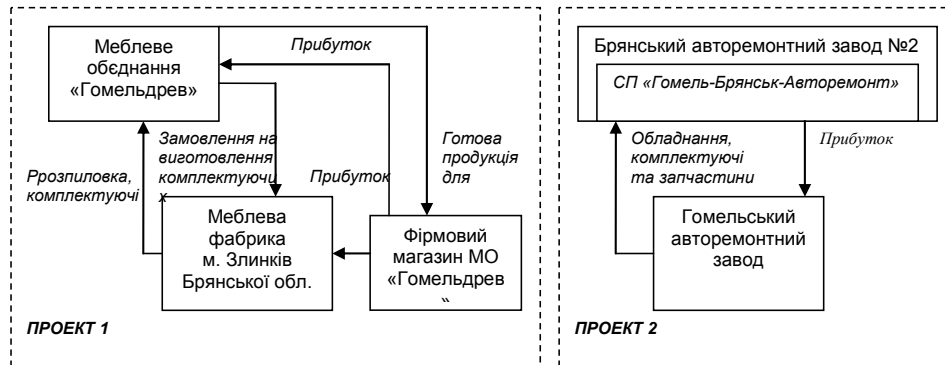

Рис. 7. Схеми проєктів транскордонного співробітництва в регіоні «Дніпро»

З 2003 року на базі Злинківської меблевої фабрики реалізується виробничий проєкт спільно з білоруською стороною. Меблеве об'єднання «Гомельдрев» відкрило свою філію. Виробничі можливості фабрики задіяні для виготовлення окремих комплектуючих і розпилу деревини на замовлення «Гомельдрев».

Висновки. Транскордонні території створюють додаткові зовнішні і внутрішні стимулюючі фактори для суб'єктів малого і середнього бізнесу: розширення господарських зв'язків, освоєння нових ринків збуту в прикордонних територіях; створення прийнятної ринкової інфраструктури; підтримка фінансовими установами Європи перспективних суб'єктів малого і середнього бізнесу (програми TASIC і FARE). Для реалізації вищезазначених переваг необхідно створити єдиний інформаційний простір транскордонної території. У подальшому необхідно розробити інформаційний контур запропонованої інформаційної системи, засоби імплементації системи в існуючі вже інформаційні надбання Євросоюзу «Дніпро».

Література

1. Вдовенко Ю. С. Трансграничное сотрудничество Черниговской и Гомельской областей / Ю. С. Вдовенко, Я. В. Охрименко // Полесская аналитика, № 2. – 2009. – С. 2-9.
2. Евросоюз «Днепр»: создание и развитие, проблемы и перспективы: зб. наук. праць за матеріалами міжнар. устан. наук.-практ. конф. 29 квіт. 2003 р./ УО «ГГУ ім. Ф. Скорины». – Гомель, 2003. – 235 с.
3. www.belarus.mfa.gov.ua
4. www.chernigiv-oblast.gov.ua
5. www.invest.belarus.by

Надійшла 26.10.2010